
Kreftregisteret 70 år

Tiden går raskere jo eldre man blir.

Kanskje er det derfor vi tilsynelatende feirer Kreftregisterets runde år litt på etterskudd. Egentlig kunne vi ha feiret Kreftregisterets 70-årsdag midt under Covid-19-pandemien.

Kongelig resolusjon vedtatt 17. oktober 1951 slo fast at man hadde plikt til å melde nye tilfeller av kreftsykdom fra og med 18. oktober 1951. Sosialdepartementet hadde allerede gitt statutter for Kreftregisteret 13. oktober 1951, og samme dag fastsatte Helsedirektøren instruks for Nemnda for Kreftregisteret. Hvis disse datoene skulle avgjøre, burde Kreftregisterets 70-årsdag vært feiret i 2021.

På den annen side er jo verken legale statutter eller politiske avgjørelser nok. Det formelle må settes ut i livet, og til det trengs både ansatte, egnede lokaler og utstyr. Selve kreftregistreringen startet i 1952. Det var da dørene ble åpnet, og derfor bruker vi det året som Kreftregisterets fødselsdag og feirer 70-årsdagen nå i 2022.

Når vi tenker gjennom hva som er utrettet, og hvordan, kan vi også lettere forstå hvor veien går videre. Selv om mye har endret seg i samfunnet de siste 70 år, er det grunnleggende behovet for og formålet med Kreftregisteret fremdeles det samme: Etablere viten og spre kunnskap som bidrar til å redusere kreftsykdom. Kreftregisterets oppgaver omfatter både registrering, forskning og informasjon. Implisitt her ligger både produksjon av kreftstatistikk og informasjon om denne, administrasjon, drift og kvalitetssikring av screening-program, og generell formidling om kreft via både statistikkproduksjon og forskning. Størrelsen på opp-

gavene har økt, både ved at flere får kreft, og fordi informasjonsmengden øker både i antall ord, bilder og kompleksitet, og må settes i sammenheng med informasjon og behov som er tilgjengelig og etterspurt i samfunnet ellers.

Kreftregisterets nåværende visjon er tydelig: Krefttall for kunnskap. Den er like treffende bakover i tid som fremover. Svært mange bidrar og har bidratt gjennom årtiene i dette arbeidet, både i helsevesenet, i andre register- og helseforskningsmiljøer og internt. Vi er avhengige av alle som har sørget for at data kommer inn og kunnskap kommer ut, og – ikke minst – de som bruker kunnskapen til å gi oss bedre forebygging og bedre diagnostikk og behandling.

Kreftregisteret blir stadig utfordret til å gå nye veier og sprengre grenser. Vi setter stor pris på alle som bidrar til at vi hele tiden videreutvikler oss, og arbeider for at vi kommer videre.

I dette jubileumsnummeret har gjesteredaksjonen hatt stor redaksjonell frihet, og mange har bidratt for å fortelle om ulike aspekter av Kreftregisterets historie. Vi retter en stor takk til både helse- og omsorgsministeren og kollegaer fra fjern og nær som belyser jublantens bragder og utfordringer. En stor takk også til Norsk forening for epidemiologi (NOFE), som inviterte Kreftregisteret til å lage et jubileumsnummer, for all hjelp og oppmuntring underveis.

God lesing!

Giske Ursin, Direktør i Kreftregisteret
Tom Kristian Grimsrud, Siri Larønningen og Ann Helen Seglem, gjesteredaksjonen